

REGLAMENT MUNICIPAL PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE L'AJUNTAMENT DE VILA-REAL

Aquest Reglament té per objecte genèric desplegar i aplicar en l'àmbit de l'actuació municipal de l'Ajuntament de Vila-real el que disposa l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia i la Llei de les Corts Valencianes 4/83, d'Ús i Ensenyament del Valencià.

FONAMENTS JURÍDICS

La Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana són les dues normes legals de major rang legislatiu que determinen en els articles 3 i 7, respectivament: "*La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció*" i "*Hom atorgarà protecció i respecte especials a la recuperació del valencià*".

La Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, expressa en el preàmbul IV: "*La Generalitat té un compromís irrenunciable en la defensa del patrimoni cultural de la comunitat autònoma i d'una manera especial amb la recuperació del valencià, llengua històrica i pròpia del nostre poble, del qual constitueix la més peculiar senya d'identitat*". Continua: "*Aquesta llei tracta de superar la relació de desigualtat que hi ha entre les dues llengües oficials de la nostra comunitat autònoma, i disposa de les mesures pertinents per tal d'impulsar l'ús del valencià en tots els camps de la nostra societat, i especialment en l'administració i l'ensenyament*".

L'article 7.1 de l'Estatut d'Autonomia determina que "*Els dos idiomes oficials de la comunitat autònoma són el valencià i el castellà. Tothom té dret a conèixer-los i a usar-los*".

Aquesta mateixa llei estableix en l'article 2: "*El valencià és llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i, en conseqüència, tots els valencians tenen dret a conèixer-lo i a usar-lo oralment i per escrit tant en les relacions privades com en les relacions amb les instàncies públiques*".

L'article 7, que mereix una consideració especial, indica: "*El valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de la seua Administració pública, de l'Administració local i de les altres corporacions i institucions públiques dependents d'aquelles*".

L'article 30 determina: "1. La Generalitat Valenciana i les corporacions locals podran exceptuar i bonificar respecte d'obligacions fiscals els actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió de la cultura valenciana, amb una consideració especial a les que comporten l'ús del valencià".

A fi de garantir el dret del ciutadans a ser atesos per l'administració i rebre'n resposta en la llengua que ho sol·liciten, els paràgrafs 2 i 3 d'aquest mateix article exigeix als poders públics: "2. A les bases de convocatòria per a l'accés a càrrecs, ocupacions i funcions públiques, la Generalitat Valenciana i les corporacions locals, en l'àmbit de les seues respectives competències valoraran el coneixement del valencià per tal que puguen realitzar-se les funcions públiques d'acord amb els principis d'ús del valencià previstos en aquesta llei." O afig: "3. Els poders públics valencians, a efecte de l'apartat anterior assenyalaran els llocs per als quals és preceptiu el coneixement del valencià".

Els articles 27 i 28 obliguen l'Administració a fomentar l'ús del valencià en totes les activitats administratives dels òrgans dependents d'aquesta.

I l'article 33 preceptua: "Els poders públics valencians fomentaran en l'àmbit de la seua competència i d'acord amb el que disposa aquesta Llei, l'ús del valencià a les activitats professionals, mercantils, laborals, sindicals, polítiques, recreatives, artístiques i associatives".

En el títol cinqué de la mateixa Llei s'estableixen els termes municipals de predomini lingüístic valencià (article 35), en el qual queda inclòs Vila-real.

També és important el Decret 145/1986 de la Generalitat Valenciana que expressa en l'article 1: "Es retolarà en valencià la senyalització de les autopistes, les carreteres, els camins, les dependències i els serveis d'interés públic que depenen de les entitats locals..." I l'article 2 diu que "l'execució d'aquest Decret correspon a l'Administració local..."

D'altra banda la Llei 30/1984, sobre mesures per a la reforma de la funció pública, en l'article 19.1 estableix que "*En les convocatòries a la funció pública, les administracions públiques en l'àmbit respectiu de competències hauran de preveure la selecció de funcionaris capacitats com cal, per cobrir els llocs de treball a comunitats autònomes que tinguen dues llengües oficials.*"

Finalment la disposició transitòria primera assenyala: "*L'ús i ensenyament del valencià regulats a la present llei pel que fa a l'Administració de la Generalitat, administració local, entitats i institucions dependents d'aquestes i altres serveis públics als quals fa referència la llei hauran de realitzar-se en un termini de tres anys*". Els tres anys eren a comptar des de la publicació de la Llei d'Ús i Ensenyament de Valencià el 23 de novembre de 1983.

D'altra banda, cal destacar el contingut de les resolucions del Parlament Europeu de 30 de novembre de 1987, sobre les llengües i cultures de les minories regionals i ètniques; de l'11 de desembre de 1990, sobre la situació de les llengües a la Comunitat; del 9 de gener de 1994, sobre les minories lingüístiques i culturals de la Unió Europea; de la Carta Europea de les llengües regionals o minoritàries, adoptada com a convenció pel Comitè de Ministres del Consell d'Europa el 25 de juny de 1992, i de la Declaració Universal de Drets Lingüístics, proclamada a Barcelona el 6 de juny de 1996.

A la vista d'aquest articulat i tenint en compte els textos legals vigents en matèria lingüística s'ha redactat el següent Reglament que desplega en l'àmbit local l'aplicació, bàsicament, de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

REGLAMENT DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Article 1. El valencià és la llengua pròpia del municipi de Vila-real. Tots els seus ciutadans tenen dret a conèixer-lo i a usar-lo oralment i per escrit en les instàncies públiques.

Article 2. Els objectius d'aquest reglament són els següents:

- a) Fer efectiu el dret de tots els ciutadans a conèixer i a usar el valencià.
- b) Promoure la seua recuperació i fomentar-ne l'ús en tots els àmbits de la vida ciutadana.
- c) Fer efectiu l'ús oficial del valencià com a llengua pròpia de l'Administració local i del municipi.
- d) Normalitzar l'aplicació del valencià en l'àmbit de l'Administració local de l'Ajuntament de Vila-real.
- e) Estimular la presa de consciència col·lectiva quant a la potenciació ètica del fet idiomàtic valencià en tots els àmbits socials.

Article 3.

1. Els acords que approve l'Ajuntament de Vila-real i que siguen publicats o se'ls done publicitat, s'hauran de redactar preferentment en valencià fins a completar progressivament el procés de normalització idiomàtic.
2. Tindran plena eficàcia administrativa i jurídica oficial tots els documents impresos i formularis redactats en valencià.

Article 4. La redacció de tots els documents públics es farà preferentment en valencià, fins la plena normalització, com a llengua pròpia de l'Administració i del municipi. Tanmateix es garantirà el dret dels ciutadans a adreçar-se a l'Ajuntament en qualsevol de les dues llengües oficials, valencià i castellà, oralment i per escrit, i a obtenir-ne resposta en la llengua utilitzada.

Article 5.

1. Per a garantir les exigències lingüístiques legals i socials, el personal al servei de l'Administració local (o òrgans que en depenen) haurà de posseir un coneixement lingüístic simètric (valencià - castellà) adequat a les funcions que ha d'exercir, que faça possible d'atendre el ciutadà en la llengua que aquest sol·licite.
2. L'Ajuntament, d'acord amb el paràgraf 5.1, demanarà a les bases de les convocatòries per a la provisió de places a l'Administració local, el coneixement dels dos idiomes oficials. El nivell de les proves a realitzar i la seua puntuació hauran d'estar d'acord amb el lloc de treball a ocupar.

Article 6.

1. L'Ajuntament de Vila-real haurà de promoure i utilitzar el valencià en totes les dependències municipals central, com també les descentralitzades de l'Ajuntament: serveis culturals (Biblioteca, Arxiu, Museu, etc.), serveis educatius i esportius (Universitat Popular, Campanya Esportiva, etc.) fins assolir una normalització total.
2. Les inscripcions o retolacions que identifiquen béns de propietat municipal, com ara vehicles, maquinària, immobles o utillatge en general, s'escriuran únicament en la forma oficial valenciana.
3. La promoció i difusió de les activitats municipals mitjançant anuncis en diaris, revistes i altres publicacions, falques radiofòniques, comunicats per megafonia, cartells, fullets, catàlegs, publicitat, memòries, plànols, etc., es faran en valencià.

4. La producció editorial de l'Ajuntament es farà, com a norma general, íntegrament en valencià.

Article 7. En el marc de les seues atribucions, l'Ajuntament de Vila-real subvencionarà i/o bonificarà les activitats d'entitats, associacions o empreses, públiques i privades, que empren el valencià. Així mateix, informarà i assessorarà totes les entitats públiques i privades perquè col·laboren activament en la ràpida difusió de l'ús del valencià.

Article 8. Tots els topònims del terme i els noms de les vies públiques es retolaran únicament en valencià.

Article 9.

1. L'Ajuntament de Vila-real demanarà a les administracions públiques radicades a la Comunitat Valenciana que tota la documentació que li remeten estiga redactada preferentment en valencià.
2. L'Ajuntament de Vila-real instarà els organismes que hagen de col·locar rètols o indicacions al terme municipal perquè ho facen oficialment en valencià.
3. Els escrits que estiguen adreçats a les autonomies catalana i balear es faran prioritàriament en valencià, per tal com la llengua és comuna.

Article 10. Es crearà l'Oficina de Promoció i Ús del Valencià, els objectius de la qual seran els següents:

- a) Planificar les actuacions i activitats encaminades a la progressiva normalització del valencià.
- b) Assessorar i corregir textos presentats pels diversos ens públics o privats.
- c) Organitzar cursos de reciclatge permanents per als funcionaris i empleats públics, com també per a altres col·lectius que ho necessiten. A més dels cursos d'ensenyament general caldrà planificar-ne de llenguatges específics (administratiu, mitjans de comunicació,

llenguatge comercial i textos jurídics), d'acord amb les necessitats existents.

- d) Assessorar, preparar i proposar la necessitat i la baremació dels exercicis de valencià a realitzar en les proves d'accés de les convocatòries públiques a l'Ajuntament.
- e) Informar els ciutadans sobre les ajudes per al foment del valencià, procedents de la Generalitat i d'altres administracions. Es facilitaran els tràmits a tota persona interessada de beneficiar-se amb aquestes ajudes.
- f) Fomentar i dur a terme activitats i campanyes per a l'ús del valencià.
- g) Tenir com a funció bàsica el compliment i el desenvolupament d'aquest Reglament.

Article 11.

1. Es convocarà sota la presidència de l'alcalde o regidor responsable, els diversos agents que intervenen directament en el procés normalitzador (els caps de les àrees de serveis administratius, representants dels mitjans de comunicació local o comarcal, representants de l'ensenyament, representants de les entitats culturals i esportives, i representants del comerç i l'empresa, etc.) a fi de comunicar les propostes de la Comissió de Cultura i recollir els suggeriments dels diversos col·lectius encaminats vers la normalització idiomàtica. Així mateix, en aquestes reunions s'informarà oportunament sobre les ajudes per al foment del valencià.
2. Des de la Regidoria responsable del tema es vetllarà perquè en l'àmbit de l'Administració local es compleisca aquest Reglament i les resolucions que s'hi prenguen.

Article 12. La ubicació orgànica de l'Oficina serà Secretaria General.

Article 13. Per a dur a terme totes les funcions i tasques assignades a l'Oficina, aquesta serà dotada inicialment amb l'ajuda d'altres administracions, pels mitjans humans i materials següents:

- a) Un tècnic lingüístic, amb el grau superior de la Junta Qualificadora de Coneixements de València. S'incrementarà l'Oficina d'acord amb les necessitats.
- b) Equip informàtic.
- c) Dotació per a la biblioteca bàsica de consulta i subscripció a publicacions oficials i professionals especialitzades.

Article 14. L'Ajuntament de Vila-real haurà de comptar amb la suficient consignació pressupostària per fer efectives les tasques i els objectius propis de l'Oficina de Promoció d'Ús del Valencià i d'aquest Reglament.

Article 15. Aquest Reglament es complementa amb un annex titulat Pla d'actuació en què es fixen els criteris que cal seguir a fi i efecte de guiar el procés normalitzador que estableix aquest Reglament.

El que es fa públic a efectes d'informació pública i audiència als interessats per un termini de trenta dies per a la presentació de reclamacions i suggeriments, atés el que preceptua l'article 49 de la vigent Llei 7/85, de 2 d'abril.

Si no es presentara cap reclamació contra aquest Reglament, s'entendrà que amb la seua publicació íntegra s'aprova també definitivament, tal com preveu l'article 70.2 de la mateixa llei.

PLA D'ACTUACIÓ

1. Antecedents

Des de l'any 1983, quan es va publicar la Llei 4/83, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, l'Ajuntament de Vila-real ha donat mostra de la seua voluntat d'intentar complir amb aquest text, necessari per a la normalització lingüística de la Comunitat Valenciana. Així, des de 1983 s'han realitzat, amb càrrec econòmic de l'Ajuntament de Vila-real i, de vegades, mitjançant subvencions de la Generalitat, sis cursos per al reciclatge de funcionaris i personal laboral, fins i tot per a regidors. També s'ha facilitat l'assistència del nostre personal a cursos impartits per altres institucions. A més a més, la retolació interna de l'Ajuntament i la toponímia urbana es troba pràcticament normalitzada seguint la norma legal al respecte que el valencià és llengua pròpia de l'Administració als municipis valencianoparlants, com ho és Vila-real. Així mateix, les edicions bibliogràfiques de l'Ajuntament es publiquen, com a norma general, en valencià, i el BIM sempre ha comptat també amb nombroses participacions escrites en la nostra llengua. El certamen literari "Ciutat de Vila-real", del qual complíem el desé aniversari l'any passat, arreplega només treballs escrits en valencià. Els serveis culturals de l'Ajuntament, inclosa la Universitat Popular, i el Servei Municipal d'Esports, també utilitzen de manera predominant el valencià.

Aquestes actuacions i moltes d'altres han de tenir continuïtat des d'ara i aquest Pla d'Actuació ha de constituir el seu marc sota la base del consens i la participació de tots aquells que estimem la nostra llengua.

2. Criteris i conceptes per al Pla d'Actuació

El criteri que ha de guiar el procés normalitzador lingüístic ha de ser la progressió, la racionalització i l'eficàcia.

La **progrèssió**. Cal veure en una primera instància l'organigrama de la Corporació per conèixer les funcions de les diverses àrees de treball. La projecció i incidència social de l'activitat que s'hi desenvolupa i la competència lingüística del personal al servei d'aquestes àrees. A partir d'ací s'establirà quins documents i quines actuacions ja cal que es realitzen en valencià. S'haurà de determinar, així mateix, un període de temps per comprovar si l'objectiu s'acompleix. Una vegada aconseguida aquesta primera etapa caldrà marcar-se'n una altra i així successivament fins a completar el procés normalitzador.

La **racionalització**. S'haurà de prioritzar les actuacions normalitzadores, és a dir, han de ser primordials aquelles activitats que més arriben al ciutadà (bans, informació pública, BIM, indicadors, comunicacions, etc.). Arribat aquest punt ja es pot passar a un altre estadi.

En aquest sentit, el concepte de normalització lingüística significa que la llengua pròpia i oficial dels ajuntaments (en aquest cas valencianoparlants) ha d'esdevenir l'idioma usual de relació administrativa, tant en el seu funcionament intern com en la relació amb el ciutadà. Tanmateix, si cap ciutadà demana les comunicacions administratives en castellà (tot i no ser llengua pròpia, però sí oficial) s'ha de fer efectiva la seua sol·licitud.

D'altra banda, en determinats casos caldrà usar el valencià i castellà; i en uns altres, més llengües (com ara en relació amb el turisme, en conferències i festivals internacionals, etc.).

L'eficàcia. La normalització lingüística no s'ha d'entendre com una duplicació sistemàtica (en valencià i en castellà) de tota la documentació administrativa municipal. Açò provocaria un recarregament del treball municipal. Per tant, atendrem el concepte de racionalització.

3. Prioritat del Pla d'Actuació

L'ús del valencià a nivell oral i escrit

Cal que a les bases de convocatòria per a l'accés a càrrecs, ocupacions i funcions públiques la Corporació Local valore el coneixement del valencià, d'acord amb les funcions que ha d'exercir i amb els principis d'ús del valencià (cf. art. 30.2). En aquest sentit els paràmetres a utilitzar són la determinació del grau de competència lingüística dels aspirants (mitjançant les proves que puga preparar l'Oficina i les certificacions expedides per la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià), per tal de garantir el correcte funcionament lingüístic de l'Ajuntament que, al seu torn, es projecta en el ciutadà.

En qualsevol cas, l'aspirant ha de tenir un coneixement simètric de valencià i castellà en l'exercici de les seues funcions per a salvaguardar els drets lingüístics socials que se'n deriven de la Llei.

Ara ens referirem al personal i a les infraestructures dels municipis o d'aquelles institucions o organismes que en depenen, com a destinataris i emissors de la tasca normalitzadora.

El personal de l'Ajuntament (o que en depén) en la mesura que representa la institució, ha de fer servir la llengua pròpia d'aquesta. Sobretot, el personal d'atenció al públic.

- telefonista,
- informació,
- negociats,
- etc.

L'afirmació anterior és vàlida en general per a l'àmbit escrit, però tot seguit ho matisarem.

4. Calendari del Pla d'Actuació

4.1 Actuacions ja realitzades

- Retolació d'edificis, instal·lacions i béns diversos;
- interior,
- exterior,
- senyalització: plaques de correus, indicadors de trànsit i de camins, indicadors informatius generals;
- segells,
- corporatius, de registre, etc.,
- les capçaleres oficials corporatives,
- valorar a les bases de convocatòria per a l'accés a les funcions públiques el coneixement del valencià d'acord amb la funció que han d'exercir.

4.2 Actuacions que seran objecte de normalització lingüística immediata i progressiva a partir de l'aprovació del Reglament.

- Documentació administrativa interna.
- Comunicacions internes.
- Contractes.
- Documentació administrativa externa.
- Anuncis públics: contractació, subhasta, informació pública, etc.
- Bans.
- Edictes.
- Models de documentació administrativa més usuals.
- Cursos de reciclatge per als funcionaris i personal laboral de l'Ajuntament.
- Cursos de valencià en les zones castellanoparlants (amb la col·laboració de l'EPA i la Universitat Popular).
- Etc.

4.3 Actuacions en valencià, com a norma general, de manera immediata des de l'aprovació del Reglament.

- Publicacions i fulls informatius.

4.4 Actuacions bilingües (valencià - castellà):

Els formularis oficials es redactaran en valencià, encara que estaran en castellà per als que ho demanen.

5. Altres actuacions normalitzadores.

Seria convenient que aquestes propostes es feren extensives progressivament a tots els serveis que tant l'Estat com els organismes de la Generalitat tenen radicats a l'àmbit municipal. I per descomptat també als serveis comarcals que hi ha. Com ara la UNED, etc.

D'altra banda, els cursos de reciclatge haurien de continuar, però caldrà començar a fer-ne de més específics, com per exemple, cursos de llenguatge administratiu, de llenguatge periodístic, etc.

Així mateix, és important difondre, d'una manera més directa i acostada, les campanyes de promoció del valencià i d'informació que el ciutadà i les diverses entitats de la comarca sol·liciten.

L'Ajuntament contractarà per a festes i celebracions, actuacions de grups de teatre, musicals, d'animació, etc., que utilitzen la nostra llengua com a llengua vehicular. Es posarà especial interès en la contractació i promoció de grups de música jove.

6. Realització del Pla

Per a dur a terme tot aquest Pla és necessari que es coordine a través de la Comissió Informativa amb competències en el tema. Correspon a l'Oficina de Normalització Lingüística l'execució tècnica del Pla.

Vila-real, 1 de febrer de 1995.- L'alcalde, Enrique Ayet

Aquest reglament va ser aprovat per l'Ajuntament en Ple en sessió celebrada en data 20 d'octubre de 1994.

APROVACIÓ

Aquest Reglament i el Pla d'Actuació van ser aprovats, en sessió celebrada el 20 d'octubre de 1994, per l'Ajuntament en Ple per dinou vots a favor, corresponents als membres presents del Grup Socialista, Grup Popular, UPV i CDS, i un vot en contra d'Unió Valenciana. En la sessió extraordinària de l'Ajuntament en Ple del dia 20 d'octubre de 1994 els senyors/es assistents eren els següents:

Presidia l'alcalde Sr. Enrique Ayet Fortuño.

Els tinents d'alcalde eren: Sr. Benjamín Dembilio Vall, Sr. Juan José Bellés Nebot, Sr. Francisco Valverde Fortes, Sr. Juan Antonio García Rubio, Sra. Remedios Vila Castelló i Sra. Flores Higuera Parra.

Regidors/es: Sr. José Pascual Martín Nebot, Sr. Antonio Esteller Cercós, Sr. Eduardo Pérez Arribas, Sr. Manuel Vilanova Goterris, Sr. Manuel José Peset Mari, Sr. Pascual Vidal Colonques, Sra. María Luisa Porcar Cano, Sr. Pascual Meseguer Llorca, Sr. José Pascual Quemades Cabedo, Sr. José Pascual Ribelles García, Sra. Maria Gràcia Molés Garcia, Sr. Godogredo Campón Sanz i Sr. Rafael Goterris Girona

Es va publicar al *Butlletí Oficial de la Província de Castelló* núm. 18, d'11 de febrer de 1995 sense que es presentaren reclamacions o suggeriments, per la qual cosa queda aprovat definitivament segons el que disposa la Llei 7/85, de 2 d'abril.